

Csik Veronika

...Maga a történet több népmeséből is merítkezik – Nyakigláb, Csupaháj, Málészáj valamint a Terülj, terülj asztalkám története mindannyiunk számára ismerős lehet...

Kerekerdei történetek

(A három deviáns a Griff Bábszínházban)

2012 októberében tartotta első ősbemutatóját az immár Pinczés István vezette zalaegerszegi Griff Bábszínház. A fő irányvonalak, mint a minőségi színészi játék, újszerű báb- és díszletmegoldások, nép- és modern mese-feldolgozások, kortárs szerzők munkáinak bemutatása mind a megkezdett közös munka alappillérei voltak. Ennek megfelelően a Benedek Elek-féle magyar népmese adaptációt a Sómesét egy kortárs szerző műve A három deviáns követte. A mese márciusban a kaposvári Csiky Gergely Színház Schwajda György emlékpályázatán megosztott első helyezést ért el. Így a gondolkodásában, szemléletében is új mese, szó szerint is friss darabnak számít a zalaegerszegi teátrumban.

A rendezést és színpadra alkalmazást, a mese

szerzője Jámbor József, a debreceni Csokonai Színház színész-rendezője vállalta. A díjnyertes mese sikerének titka a műfaj 21. századi újragondolásában, ezzel párhuzamosan az ősi mesemotívumok, archetipikus mesealakok újraélesztésében és a mai modern és archaikus nyelv keveredésében rejlik. Maga a történet több népmeséből is merítkezik – Nyakigláb, Csupaháj, Málészáj valamint a Terülj, terülj asztalkám története mindannyiunk számára ismerős lehet. Emellett a mese a klasszikus népmesei fordulatokat és elemeket sem nélkülözi: öregember és három fia, jó szándékú segítő, próbatételek és jutalmak, valamint a tipikus jellemvonások, mint kapzsóság, lustaság is fontos elemei a műnek. Ami mindezeket modernné, mai mesévé teszi, az a nyelvi sokszínűség, amely a szereplők párbeszédeiben és

...A jól kitalált mese karaktereit a bábszínház művészei profi alakításokkal keltik életre. Szilinyi Arnold Satyak manója mindvégig aktív szereplője a darabnak (ő kölcsönzi hangját a Négykerekű Vihodárnak is)...

a beszédes, ötletes névadásban is megjelenik. A mai értelemben használt, címben szereplő deviáns kifejezés első hallásra erősnek és eltúlzottnak tűnik, viszont az eredeti jelentését – a különbözőséget, a társadalmi normáktól való eltérést – nézve indokolt a címadás, hiszen a dologkerülés minden mesében megvetendő magatartás.

A mese középpontjában három lusta testvér Bambakép, Hórihorog és Tisztakövér alakja áll, akik sírba kergetik apjukat életvitelükkel. Mikor teljesen kiürül az éléskamrájuk, kénytelenek apjuk, az öreg Erdőtkerülő testvérétől a gazdag Korcsomárostól kölcsönkérni. Egyenként indulnak szerencsét próbálni a Kerekerdőn keresztül, de az út mindhármuk számára nem várt kalandokat tartogat. Az események fő motorja – a léha fiúk megváltoztatásával, a Zölderdei Tünedér által megbízott – Satyak Manó. Furfangosabbnál furfangosabb terveket eszel ki, hogy megakadályozza a testvéreket a nagybátyjuktól való kölcsönkérésben. A sok veszélyt rejtő Zölderdőben hőseinknek a hírhedt Rézfülű Bagollyal, a félelmetes Zsákos Emberrel és a Négykerekű Vihodárral is meg kell küzdeniük. Satyak Manó őszinte megdöbbenésére a fiúk valahogy mindig kikeverednek a bajból, és egy-egy jutalommal – csodaasztalkával, aranyat szóró lovacskával – gazdagabban indulnak tovább. A két nagyobb testvér útja is a Korcsomáros felé vezet. Az öreg, aki megszólalásig hasonlít ikerbátyjára, teljes ellenpólusa az öreg Erdőtkerülőnek, kapzsiságból lelkiismeret-furdalás nélkül becsapja unokaöccseit, egyikük mit sem sejtve a nagyszerű ajándék másolatát viszi haza, másikkuk még azt sem. A szégyenben maradt testvérek segítségére most Satyak Manó siet, agyolajat önt az együgyű Bambakép fejébe. A legkisebb és immár legeszelebb testvér útja, hasonlóan bátyjaihoz a Kerekerdőn keresztül nagybátyja fogadójáig vezet. Itt azonban móresre tanítja a Korcsomárost, és visszaszerzi fivérei kincseit. Satyak Manó is sikerrel teljesíti küldetését, hiszen a kalandok végére a három deviáns, eddig céltalan élete értelmet nyer, és mindannyian megtalálják saját útjukat.

A jól kitalált mese karaktereit a bábszínház művészei profi alakításokkal keltik életre. Szilinyi

Arnold Satyak manója mindvégig aktív szereplője a darabnak (ő kölcsönzi hangját a Négykerekű Vihodárnak is). B. Szolnok Ágnes kellően hiteles a kicsit karót nyelt Zölderdei Tünedér szerepében. Kiválóan hozza Hettinger Csaba a végleteleg különböző testvérpárt – a megfáradt Erdőtkerület és a haszonleső Korcsomárost. A többi szereplőt, különleges, erre az alkalomra készített bábokkal keltik életre a színészek. A három deviánst Farkas Attila, Báthory Gábor és Balázs László alakítja meggyőzően, valamint ők keltik életre a Rézfülű Baglyot, a tudathasadásos vonásokat is mutató Zsákos Embert is. Pénzes Csaba és Szemes Péter Stan és Pan-szerű kettőse remek a Zölderdei Örmester és Közlegény szerepére. Az egész előadást uraló humor mellett fontos megemlíteni az ötletességet, kreativitást, mely egyaránt megjelenik a díszlet, a jelmezek és a bábok kialakításában, valamint a találó, jól elhelyezett zenei betéteknél is. A debreceni ORT-IKI bábműhely speciális,

önjáró-, marionett-, pálcás- és japán kerek fabábjai Dió Zoltán és Komlódi Judit nagyszerű munkái. Kreativitásukat jelzi, hogy a beszédes nevű testvérek külseje összhangban van jellemükkel, Tisztakövér felsőteste egy nagy hordó, Hórihorog lábai helyén kettős létra van, Bambakép feje egy üres, kongó dob. A díszlet szintén nagyon leleményes, a színpad közepét elfoglaló forgó dob nagyszerűen jeleníti meg a Kerekerdőt, de a színpad két oldalán elhelyezett háznak és kocsmának a teteje a két öreg fejfedője is egyben. A jól eltalált zene Jéger Attila munkája. A Három deviáns egy szerethető és humoros történet, mely az ötletes színpadi megoldásokkal, a könnyen érthető tanulsággal és a jól eltalált karakterekkel igazi családbarát bábelőadás, kellemes kikapcsolódást nyújt minden korosztálynak.

*...Maga a történet több népmeséből is merítkezik – Nyakigláb, Csupaháj, Málészáj
valamint a Terülj, terülj asztalkám története mindannyiunk számára ismerős lehet...*

